

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по технически науки за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма
Механизация и електрификация на животновъдството
от професионално направление 5.13. Общо инженерство
в Тракийски университет – гр. Стара Загора**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Технически науки на 17.04.2015 г. (Протокол № 13) по Искане вх № 222/27.03.2015 г.

На заседание, проведено на 26.01.2018 г. (Протокол № 02), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 17.11.2016 г. (Протокол № 25).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода 04.12 до 06.12.2017 г.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и даде следните оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“:

Докторската програма по „Механизация и електрификация на животновъдството” се реализира в катедра „Аграрно инженерство” към Аграрния факултет (АФ) на ТрУ – Ст. Загора. Основна цел е да се обучат квалифицирани ръководни кадри за аграрното производство, притежаващи иновативно мислене, теоретични и практически съвременни познания в научно-изследователска, учебно-преподавателска и организационно-стопанска дейност.

Обучението по докторската програма е свързано с политиката за осигуряване на качеството в ТрУ – Ст. Загора. Тази политика се прилага чрез изградената Структурата на системата по качество. Тя включва: Университетска комисия по качество на обучението, Сектор по Качество и акредитация, Факултетна комисия по качеството /ФКК/ и Отговорници по качеството към всяка катедра.

Документацията на докторската програма предписва интелектуалните качества и практическите умения, които се придобиват в хода на обучението по „Механизация и електрификация на животновъдството”. Обучението се провежда по официално приети и утвърдени документи, посочени в ПРАСТрУ: Индивидуален учебен план/Отчет; Атестационен лист; Годишна план-сметка. Периодично действащата документация за прием и обучение на докторанти се анализира и обновява при необходимост.

---

¹Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Създадена е Методология за проверка оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи в ТрУ, като е въведена практика всички докторанти преди защита да подават декларация за автентичност и оригиналност на данните (липса на плагиатство).

ТрУ – Ст. Загора има политика за осигуряване на качеството, която е публична и е част от стратегическото управление. Обучението по докторската програма „Механизация и електрификация на животновъдството“ е в съответствие с мисията, целите и задачите на университета, както и с действащото законодателство. Прилага се Етичен кодекс и няма документиран изпитни измами, плагиатство или други прояви, нарушаващи етичните норми.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

Документацията по обучението на докторанти включва: Протоколи от Катедрени съвети, на които е обсъждана документация на докторската програма; Процедура за разработване, мониторинг, оценяване и актуализиране на докторска програма; План за обучение на докторантите; Индивидуален учебен план по съответната докторска програма; Конспект за докторантски минимум; Резултати от анкетни проучвания сред работодатели.

Обучението на докторанти в катедра „Аграрно инженерство“ на Аграрен факултет е в съответствие с общоприетите стандарти в ТрУ за разработване на учебна документация.

Създадена е организация за разработване и одобрение на учебната документация за всички образователно-квалификационни степени и форми на обучение. Тя е обхваната от Процедурата 751_PR_1_Управление на учебната дейност по системата за управление на качество ISO 9001-2008. Учебната документация се обсъжда и приема на КС. На следващ етап учебната документация се обсъжда от Методичен съвет на специалност „Аграрно инженерство“, предава се за разглеждане и обсъждане на ФС. Последният орган, който утвърждава документацията е АС на ТрУ.

Разработването на докторската програма е съобразено с мнението на работодатели и тенденциите на пазара на труда. Работодателите ценят професионалната, научната и управленската подготовка, а също и деловите качества – предприемчивост, новаторство, организираност, отговорност, формирани у младите специалисти.

Преподавателите са информирани за докторските програми в другите висши училища в България. Докторска програма по “Механизация и електрификация на животновъдството” има още в Аграрен университет - Пловдив и Русенски университет „Ангел Кънчев”.

Налице са процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията на докторската програма. Те са част от Системата за управление на качеството в ТрУ: периодични одити, анкети, проверка за автентичността на разработваните докторски дисертации.

В ТрУ – Стара Загора са налице процедури за разработване и одобряване на докторските програми. В този процес участват хабилитирани преподаватели, потребители на кадри и докторанти. При изготвяне на настоящата документация са участвали 2 докторанти и 4 представители на бизнеса. Изпълняват се процедури за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на документацията. Докторската програма „Механизация и електрификация на животновъдството“ е съвместима с две програми в страната: в Аграрен университет – Пловдив и Русенски университет „А. Кънчев“. Няма реализирана мобилност от докторанти през акредитирания период.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на

мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

При обучението на докторантите от програмата по “Механизация и електрификация на животновъдството“ се използват съвременни методи, осигуряващи активно участие на докторантите при планиране и провеждане на научните експерименти, анализа на получаваните резултати и разработването на дисертационните трудове.

Докторантите задължително преминават през курсове за обучение по чужд език, компютърни умения, статистика и др., в зависимост от темата. Те участват активно в научноизследователската дейност на катедрата и на университета по проектите, които се разработват в областта на механизация и автоматизация на животновъдството.

Финансовото осигуряване на докторантурата се реализира от бюджета на Факултета по предварително изготвена план-сметка, отделна за всяка финансова година.

Докторантите полагат изпит по специалността, съгласно индивидуалния учебен план пред комисия и по конспект, предложени от ръководителя на катедрата.

В ТрУ са налице „Вътрешни правила за разглеждане на жалби“. Всяка жалба се завежда в деловодството на университета, откъдето се придвижва до Ректора.

Подготовката на докторанти по научната специалност „Механизация и електрификация на животновъдството“ се осъществява на съвременно ниво, като се прилагат индивидуални и колективни форми на обучение, при спазване на основните етапи в подготовката на дисертационните трудове и под контрола на научния ръководител. Използват се публични методи за представяне и оценка на постиженията на докторантите. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби. Не са постъпили жалби от докторанти през акредитирания период.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация“.

Документите, обхващащи “жизнения цикъл“ на докторантите са: Процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ (за всички форми на обучение); Индивидуален учебен план; Документи за отчисляване и защита; Заявление за удължаване на срока на докторантура; Отчет на докторанта.

Докторантите от научна специалност “Механизация и електрификация на животновъдството“ се насърчават да участват в научноизследователски проекти, целево финансирани от МОН чрез бюджета на Тракийския университет за научноизследователска дейност.

В ТрУ – Стара Загора като самостоятелно звено функционира Отдел по „Международно сътрудничество, проектно финансиране и мобилност“. Сключени са двустранни договори за обмен на студенти, докторанти и преподаватели между Аграрен факултет и сродни факултети от университети в Германия, Гърция, Италия, Португалия и Турция.

Налице е информация за реализацията на докторантите чрез алумни клуб, регистър, преки контакти и др.

В ТрУ – Стара Загора функционира системата от приема на докторантите до тяхната реализация и развитие. Докторантите се включват в изследователски проекти, финансирани от университета. Не са участвали в национални и международни проекти. Участвали са в 6 национални научни форуми. *За акредитирания период са зачислили и защитили 2 докторанта. Същите имат академична кариера – асистенти в катедра „Аграрно инженерство“.*

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG -

част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

В обучението на докторантите по научната специалност „Механизация и електрификация на животновъдството“ участват общо 5 хабилиитирани преподаватели. Трима са хабилиитирани по научната специалност на докторската програма. С компетенции по научната специалност "Механизация и електрификация на животновъдството" са още двама доценти притежаващи научна специалност „Говедовъдство и биволовство“.

Преподавателите публикуват в национални научни списания и в сборници от проведени научни форуми у нас (научни конференции, конгреси и симпозиуми); участват в проекти, организират семинари; представят открити лекции и беседи със студенти и земеделски производители и др.

ТрУ – Ст. Загора има политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти. Обучението на докторанти се осъществява от 5 хабилиитирани преподаватели на ОТД, от които 3 в областта на докторската програма. На ОТД е и 1 нехабилиитиран, с научна и образователна степен „доктор“. Обучаващото звено разполага с квалифициран академичен състав с професионален опит в обучението, научноизследователската, експертната и консултантска дейност.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“:

Съществена част от научноизследователския процес се извършва в лабораториите на катедра „Аграрно инженерство“, а практическите - в учебно-производствени бази. Към настоящият момент катедра „Аграрно инженерство“ разполага с 10 зали за обучение на студенти и докторанти.

Докторантите участват в работните колективи на проектите, по които се работи в катедрата. Предоставена е също и възможност на докторанти, които са в последната година на своето обучение, да участват с индивидуални проекти в ежегодните конкурси за финансиране на научни проекти към Факултета. На докторантите от научна специалност „Механизация и електрификация на животновъдството“ е осигурен достъп до Университетската библиотека.

Освен в университетските издания, докторантите имат възможност да публикуват и в други специализирани списания в страната и чужбина: “Bulgarian Journal of Agricultural Science“; Journal of Mountain Agriculture on the Balkans; „Животновъдни науки“, “Селскостопанска наука” и др. Те имат възможност да участват и в международни симпозиуми.

ТрУ – Ст. Загора разполага с материално-техническа и информационна база, необходима за обучението на докторантите по научна специалност „Механизация и електрификация на животновъдството“. Създадени са условия и се подпомагат при провеждане на експерименти, практики и др. свързани с подготовката на дисертационните трудове. Стимулира се научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите. Докторантите през акредитирания период са публикували по 8 доклада от научни форуми.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

В АФ се провеждат анкетни проучвания за оценка на качеството на обучение. Проучва се оценката за качество на преподаване. Проучва се и мнението на работодатели относно подготовката на завършили и реализирани студенти и докторанти от АФ. Информацията, свързана с качеството на обучение и с подготовка на докторанти, е публикувана на сайта на ТрУ.

В ТрУ съществува изградена и ефективно функционираща система за мониторинг и контрол на качеството на образователния процес.

Информацията за развитието и успеваемостта на докторантите се поддържа от Научен отдел на ТрУ, респ. АФ. Осигурено е събиране и съхранение на документацията за всеки докторант под формата на лично досие. Информация, свързана с дейността на докторантите се събира и анализира и в обучаващата катедра.

Системно се анализира информацията за новопостъпващите библиотечни единици на хартиен и електронен носител в университетската библиотека, както и финансирането за учебна и специализирана научна литература. На сайта на ТрУ има функционираща система за връзка с алумни.

В ТрУ е изградена и функционира система за управление на документацията, касаеща качеството на обучение и реализацията на докторантите. Съществува сектор по Качество и акредитация и Център за кариерно развитие, които проследяват реализацията на завършилите обучението си. Събира се необходимата информация свързана с развитието на докторантите, тяхната удовлетвореност от качеството на обучение и кариерното развитие.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

ТрУ – Ст. Загора има развита система за информиране на академичната общност и широката общественост за дейностите, резултатите, постиженията и перспективите за развитие. Университетът публикува информация за всички свои дейности, включително за докторските програми.

ТрУ огласява непрекъснато възможности за обмен на студенти и докторанти. Всяка академична година университета кандидатства за КД-103 на програма „Еразъм+” – „Проект за мобилност на студенти и персонал в сферата на висшето образование между програмните държави”. Организират се селекции за студентски/докторантски и преподавателски мобилности.

На интернет страница на ТрУ са оповестени приоритетните направления на научноизследователската дейност на академичния състав и приетата „Стратегия за наука и иновации“.

В ТрУ се предоставя регулярно информация за обществеността относно документацията и обучението по докторските програми, постиженията на докторантите, възможностите за мобилност и провежданите научни форуми. Информация за докторските програми - прием, изпитни дати и др., се публикува на сайта на ТрУ и на страницата на АФ. Всички събития, свързани с обучението, научните изяви и бъдещото професионално развитие на докторантите се отразяват на сайта на АФ и в социалните мрежи. Брой междууниверситетски и международни договори за академична мобилност: 110 договора за мобилност по програма „Еразъм+” и 63 международни договори и споразумения.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

Чрез механизмите за самооценка на качеството на обучение и анализ на външната среда (променящи се изисквания на пазара на труда, необходимост от съответни компетенции у завършващите, динамика на развитие на другите ВУ у нас и в чужбина) периодично се актуализират програмите, усъвършенстват се методите на преподаване, с оглед предлаганото обучение от ТрУ да бъде максимално гъвкаво и да има възможност за бърза промяна на образователната среда, съобразена със съвременните изисквания на обществото.

В ТрУ се провежда мониторинг и периодичен преглед на документацията по докторските

програми, което дава възможност за своевременното им осъвременяване. Налице са добри практики за планиране и отчитане изпълнението на дейностите за развитие и повишаване ефективността на докторските програми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

ТрУ – Ст. Загора осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички образователни програми, осъществяват се външни одити, както и последващ акредитационната процедура мониторинг.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **26.01.2018 г.**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл.38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия взе следното

РЕШЕНИЕ:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Механизация и електрификация на животновъдството“ от професионално направление 5.13. Общо инженерство в Тракийски университет – гр. Стара Загора, на основание обща оценка: 9.31 (девет цяло и тридесет и една стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова такава е пълно съответствие.

Председател на ПКТН:

/ проф. д-р инж. Рачо Иванов /